

SADRŽAJ

	Strana
<i>Predgovor prvom izdanju</i>	13
<i>Predgovor drugom izdanju</i>	14
<i>Predgovor trećem izdanju</i>	14
<i>Predgovor petom izdanju</i>	14
1. OBLIGATIO	
O obligacijama uopšte	17
Pojam obligacije: definicije	20
Izvori obligacija	21
Klasifikacija obligacija prema Justinijanovim Institutijama	22
Obligacije i <i>actiones in personam</i>	24
Obligacije kao bestelesne stvari	25
Prirodne obligacije	26
2. STIPULATIO	
O kontraktima uopšte	27
<i>Stipulatio</i> – Uvodna objašnjenja	29
Pojam	31
Forma i njen razvoj	34
<i>Stipulatio</i> i opšti pojmovi o pravnim poslovima	
a) Predmet obligacije (činidba, prestacija)	37
b) Uslov i rok	41
c) Docnja (<i>mora</i>)	44
d) Stipulacija s više subjekata	46
Funkcije	
a) <i>Stipulatio</i> i <i>adstipulatio</i>	50
b) <i>Stipulatio</i> i jemstvo (<i>adpromissio</i>)	52
c) <i>Novatio, cessio, expromissio</i>	57

	Strana
d) <i>Acceptatio</i>	61
e) Ugovorna kazna (<i>stipulatio poenae</i>)	63
f) Stipulacija i ugovori u korist i na teret trećih lica	65
Vrste	69
<i>Stipulatio</i> i prigovori	70

3. MUTUUM

Uvodna objašnjenja	73
Pojam	75
Zajam – predaja stvari i konsenzus	78
<i>Datio</i>	79
Zajam i kamata	81
<i>SC Macedonianum</i>	83
Pomorski zajam	85

4. COMMODATUM

Uvodna objašnjenja	87
Pojam, <i>commodatum</i> i <i>mutuum</i> , <i>commodatum</i> i <i>locatio conductio</i>	89
<i>Commodatum</i> i <i>precarium</i>	92
Odgovornost poslугопримца	93
Obaveze (одговорност) poslugodavca	97

5. DEPOSITUM

Uvodna objašnjenja	101
Priroda ugovora, odgovornost depozitara za <i>dolus</i>	103
Odgovornost depozitara – <i>diligentia quam in suis, furtum usus</i>	105
Posebne vrste ostave	
a) <i>Depositum irregulare</i>	107
b) <i>Depositum miserabile</i>	109
c) <i>Sequestratio</i>	111
Dodatak: Stvari poverene na čuvanje brodovlasnicima, krčmarima i vlasnicima javnih štala (<i>receptum nautarum, cauponum</i> <i>et stabulariorum</i>)	112

6. EMPTIO VENDITIO

Uvodna objašnjenja	117
Kupoprodaja kao konsenzualni kontrakt	120

	Strana
Konsenzus i zabluda	122
Poreklo kupoprodaje – kupoprodaja i trampa	125
Bitni elementi kupoprodaje – predmet	128
Bitni elementi kupoprodaje – cena	
a) Cena u novcu	131
b) <i>Premium certum</i>	133
c) <i>Premium verum</i>	135
d) <i>Premium iustum</i>	136
Obaveze prodavca – predaja stvari (prenos mirne državine, prenos svojine)	138
Prelaz rizika	141
Obaveze prodavca – odgovornost za evikciju (za pravne nedostatke stvari)	144
Odgovornost prodavca za fizičke nedostatke stvari – <i>actio empti</i> , <i>actio redhibitoria</i> , <i>actio quanti minoris</i>	147
Emptio venditio i dopunski sporazumi	
a) <i>In diem addictio</i>	152
b) <i>Lex commissoria</i>	154
c) <i>Pactum displicentiae</i>	155
d) <i>Pactum de retroemendo/retrovendendo</i>	157
e) <i>Pactum protimiseos</i>	158
7. LOCATIO CONDUCTIO	
Uvodna objašnjenja	161
Pojam	163
<i>Locatio conductio i emptio venditio</i>	165
<i>Locatio conductio rei</i>	
a) Najam robova i stoke	169
b) Zakup/najam stanova (odgovornost lokatora)	171
c) Zakup zemljišta (neke specifičnosti)	175
d) Obaveze/odgovornost zakupca	177
<i>Locatio conductio operis faciendi</i>	180
<i>Locatio conductio operarum</i>	184
<i>Lex Rhodia de iactu</i>	186
8. SOCIETAS I COMMUNIO	
Uvodna objašnjenja	189
Societas – Pojam, sadržina (ulog, podela dobiti i gubitaka)	191

	Strana
<i>Societas i ius fraternitatis</i> – neke specifičnosti ugovora	195
<i>Societas i consortium</i>	198
Vrste ugovora o ortakluku – <i>societas omnium bonorum</i> , <i>societas questus</i> , <i>societas alicuius negotiationis</i> , <i>societas unius rei</i>	200
Odnosi ortaka s trećim licima	204
Ortakluk i suvlasništvo (<i>societas</i> , <i>communio</i> , <i>communio incidens</i>)	206
 9. MANDATUM I NEGOTIORUM GESTIO	
Uvodna objašnjenja	209
Pojam	210
Poslovi koji mogu biti predmet ugovora o mandatu	213
<i>Negotiorum gestio</i> i <i>mandatum</i>	
a) <i>Negotiorum gestio</i> kao kvazikontrakt, pojam, razlika u odnosu na <i>mandatum</i>	217
b) Prava i obaveze stranaka	220
 10. CONDICTIONES SINE CAUSA	
Uvodna objašnjenja	227
Pojam	229
Vrste	
a) <i>Condictio indebiti</i> (<i>solutio indebiti</i>)	231
b) <i>Condictio ob causam datorum</i> (<i>condictio causa data causa non secuta</i>)	233
c) <i>Condictio ob causam finitam</i>	235
d) <i>Condictio ob turpem vel iniustam causam</i>	237
e) <i>Condictiones sine cuasa</i> (u užem smislu)	239
 11. INIURIA	
Uvodna objašnjenja	241
Pojam i vrste	243
<i>Iniuria</i> – <i>animus iniuriandi</i>	245
Istorijski razvoj	248
Karakter <i>actio iniuriarum</i>	251
 12. FURTUM	
Uvodna objašnjenja	253
Pojam	255
Vrste i sankcije	259

	Strana
Ko ima pravo da podigne <i>actio furti</i>	263
<i>Actio furti i conductio furtiva</i>	265
 13. DAMNUM INIURIA DATUM I LEX AQUILIA	
Uvodna objašnjenja	267
Tekst Akvilijevog zakona (prva i treća glava)	270
Tumačenje Akvilijevog zakona	
a) Štetna radnja i uzročna veza (prva i treća glava)	272
b) <i>Iniuria</i>	275
b1) <i>Iniuria</i> u značenju <i>culpa</i>	277
b2) Kada je isključena <i>iniuria</i> (<i>culpa</i>)	280
c) <i>Damnum</i> (šteta, imovinski gubitak koji je pretrpeo vlasnik)	284
d) <i>Aestimatio damni</i>	
d1) Najveća vrednost u proteklih godinu dana	286
d2) Stvarna šteta (<i>damnum emergens</i>) i izmakla dobit (<i>lucrum cessans</i>)	288
d3) Tržišna vrednost, afektivna vrednost	290
d4) Smrt/ranjavanje slobodnog čoveka	291
Karakter <i>actio legis Aquiliae</i>	293
Konkurenција <i>actio legis Aquiliae</i> i drugih tužbi	
a) <i>Delictum publicum, delictum privatum</i>	296
b) <i>Actio legis Aquiliae, actio iniuriarum, actio locati</i>	297
c) <i>Actio legis Aquiliae i actio de pauperie</i>	299
 14. DEIECTUM VEL EFFUSUM I OBLIGACIJE QUASI EX DELICTO	
Uvodna objašnjenja	303
Obligacije <i>quasi ex delicto</i>	305
Pretorov edikt <i>de his, qui effuderint vel deiecerint</i>	307
a) Nanošenje štete uništenjem ili oštećenjem stvari	308
b) Smrt slobodnog čoveka	310
c) Ranjavanje slobodnog čoveka	312
Odgovornost korisnika stana	314
<i>Test iz Rimskog prava (primer)</i>	316
<i>Najvažniji pravni izvori</i>	319
<i>Literatura</i>	321